

97

Gjöld :

1. Til sakamála, gjafsóknarmála og lögreglumála	" " — " -
2. — bólusetninga og annara heilbrigðismála	250 — " -
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	300 — » -
4. Kostnaður við amtsráðið	450 — " -
5. Til ýmsra gjalda	300 — » -
6. Til ferðakostnaðar	100 — " -
7. Eptirstöðvar	800 — » -
	2200 — " -

Fleiri málefni voru ekki fyrirtekin á fundinum og var honum því næst slitið 19. júnímán.

E. Th. Jónassen. S. E. Sverrisson. Hjálmur Pjetursson.

98

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í suðuramtinu, 29. júní — 3. júlí 1886.

Árið 1886, 29. dag júnímánaðar, átti amtsráð suðuramtsins fund með sjer á skrifstofu amtmannsins í suðuramtinu. Á fundinum voru: amtmaðurinn í suðuramtinu, og sem kosnir amtsfulltrúar Dr. Grímur Thomsen og Skúli prófastur Gíslason.

Þessi málefni komu þar til umræðu :

1. Forseti lagði fram reikning um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1885, og var ekkert við hann að athuga.
2. Forseti lagði fram reikning yfir búnaðarskólagjaldið í suðuramtinu 1885, var hann yfirfarinn og fannst ekkert athugavert við hann.
3. Forseti lagði fram leiguliðasjóðsreikning suðuramtsins fyrir árið 1885, er einnig var yfirfarinn og fannst ekkert athugavert við hann.
4. Forseti lagði fram eptirrit þau, er nú skal greina, af fundarbókum sýslunefndanna:

a. Borgarfjarðarsýslu: fundargjörðir 1. júní 1885, 16. júlí og 18. des. s. á. Við þessar fundargjörðir er það að athuga, að þarsem ráðgjört er að taka 2000 kr. lán til vegagjörðar, þarf til þess samþykki amtsráðsins, en þess hefir ekki verið leitað. Út af áskorun sýslunefndarinnar á fundi 16. júlí f. á. þess efnis, að amtsráðið í suðuramtinu vildi fara þess á leit við amtmanninn í vesturamtinu, að búnaðarskóli vesturamtsins yrði fluttur að Hvanneyri og sameinaður við búnaðarskólastofnun þá, sem þar er fyrirhuguð, þá ályktaði amtsráðið að verða við þessum tilmælum, að því viðbættu, að amtsráðið áliti það æskilegt, að einn væri búnaðarskóli fyrir suðuramtið og vesturamtið, á Hvanneyri, bæði frá sjónarmiði amtanna, landssjóðs og búnaðarskólagjaldsins, og hjet forseti amtsráðsins, að skrifast á um mál þetta við sýslunefndirnar í vesturamtinu.

b. Gullbringu- og Kjósarsýslu: fundargjörðir 29. apríl, 30. maí og 1. sept. 1885 og 28. apríl 1886 og 15. maí s. á. Við þær er að athuga: Viðvíkjandi kæru sýslunefndarinnar yfir úrskurði amtsráðsins á fundi 4. júní 1885, áhrærandi 2 fjárveitingar sýslunefndarinnar til Flensborgarskólans árin 1883 og 1884, að upphæð alls 450 kr., verður amtsráðið, þarð því ekki er kunnugt um, að nefndur úrskurður sje felldur úr gildi, að halda fast við sinn fyrri úrskurð, og fól forseta sínum, að brýna fyrir oddvita sýslunefndarinnar að fullnægja úrskurðinum.

Út af því sem amtsráðinu af fundargjörðunum er kunnugt um ósk sýslunefndarinnar á fundi 1. sept. f. á., að fá 20,000 kr. hallærislán í viðbót við áður veittar 20,000 kr. í sama skyni, á síðastliðnu ári, þá þykir amtsráðinu slík

lántaka svo hættuleg og ísjárverð fyrir sýsluffjlagið í bráð og lengd, að það aldrei mundi gefa samþykki sitt partil, og það því síður, sem amtsráðið á fundi 4. júní f. á. fór svo langt í þá stefnu, sem það ýtrast þorði.

- c. Árnessýslu: fundargjörðir 30. sept. 1885 og 13. apríl 1886. Hvað fjallskilareglugjörð þá snertir, er samkvæmt fundargjörðunum hefir verið send til forseta amtsráðsins, fól amtsráðið honum að yfirfara hana og staðfesta hana, ef ekkert væri í henni lögum ósamkvæmt. Hvað fjárveitingu til barnakennslu í sýslunni snertir, fól amtsráðið forseta að skrifa sýslunefndinni um það mál og leita nákvæmari upplýsinga hjá henni.

Viðvíkjandi áætlun sýslunefndarinnar um tekjur og gjöld sýslusjóðsins fyrir árið 1886, álitur amtsráðið skyldu sína að athuga, að upphæð sú, sem ætluð er til óvissra útgjalda, virðist vera alltof há, og gat því að svo stöddu ekki samþykkt hana, heldur fól forseta sínum að skrifast á við oddvita sýslunefndarinnar um málið.

- d-f. Fundargjörðir úr Rangárvalla- Vestur-Skaptafells- og Austur-Skaptafellssýslu, er ekkert fannst að athuga við.

- g. Vestmannaeyjasýslu: fundargjörðir 23. júlí 1885, 11. apríl þ. á. og 30. maí s. á. Við þær er að athuga, að sýslunefndarmönnum bera 2 kr. í fæðispeninga fyrir hvern dag, sem þeir eru á fundi, en sem þeir ekki hafa fengið, þó þeir hafi æst þess.

Það amtsráðið hefir sjeð það af fundargjörðunum, að styrk þeim, sem veittur er úr landssjóði til eflingar búnaði, og sem sýslunefndirnar hafa umráð yfir, er mjög víða skipt í smáskammta milli einstakra manna, vill það láta það álit sitt í ljósi, að styrknum ætti heldur að verja til stærri fyrirtækja, t. a. m. til að styrkja einstök búnaðarfjölög.

5. Að meðteknu álitu sýslunefndanna um stofnun fátækra sjóðs fyrir suðuramtið var málinu frestað, það allar sýslunefndir rjeðu frá að stofna hann, nema í Borgarfjarðar- og Vestmannaeyjasýslu.

6. Forseti lagði fram eptirfylgjandi sýslusjóðsreikninga :

- a. Reikning fyrir Vestur-Skaptafellssýslu 1884. Amtsráðið athugar, að tekjumegin er óinnheimt sýslusjóðs- og vegabóttagjald Kleifahrepps fyrir árið 1879, 335 kr. 79 aur., sömuleiðis óinnheimt vegabóttagjald sama hrepps fyrir árið 1883, 129 kr 97 aur. Þessar samtals 465 kr. 76 aur., virðist amtsráðinu nauðsynlegt að sjeu sem fyrst innheimtar.
- b. Reikning fyrir Austur-Skaptafellssýslu fyrir árið 1885, og var ekkert að athuga við hann.
- c. Reikning fyrir Rangárvallasýslu fyrir árið 1885, og var hann samþykktur samkvæmt athugasemdum endurskoðunarmanns.
- d. Reikning fyrir Árnessýslu fyrir árið 1885. Við hann fann amtsráðið þetta að athuga :
 - α. Eptirstöðvar frá fyrra ári eru taldar kr. 177,10 í staðinn fyrir að þær, rjett reiknaðar, ættu að vera 236,58 kr.
 - β. Við tekjulið nr. 2—3 vantar öll fylgiskjöl, og felur amtsráðið forseta að heimta þau af reikningshaldara. Samkvæmt ofansögðu á öll tekjuupphæðin að vera kr. 1558,11 í staðinn fyrir að reikningurinn telur hana kr. 1498,63.

γ. Við gjöldin er það að athuga; að við 10. tölulið er upphæðin hjá reikningshaldara talin kr. 306,95 en á að vera kr. 366,43. (Framhald).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.

Samkvæmt fjárlögum fyrir árin 1886 og 1887.

10. gr. C. 4.

Samkvæmt meðmælum hlutaðeigandi amtmanns voru samþykktar tillögur:

Sýslunefndarinnar í Vestmannaeyjasýslu um, að verja 60 kr. (sbr. auglýs. landshöfð. 12. marz þ. á Stjtið. B. 20) til verðlauna handa Jóni Guðmundssyni á Gjábakka, fyrir að hlaða grjótgard til varnar sjávarágangi.

Sýslunefndarinnar í Árnessýslu um, að verja 930 kr. (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20) þannig: til búfræðingshalds 400 kr., til Þingvalla- og Grafningshreppa til að rannsaka Þingvallavatn 130 kr., til Hraungerðishrepps til að láta gjöra skurð úr Hjálmholtsskeldu út í Ölvesá 200 kr. og til Sandvíkur- og Stokkseyrarhreppa til að láta gjöra skurð úr Breiðumýri út í Ölvesá, 200 kr.

Sýslunefndarinnar í Vestur-Skaptafellssýslu um, að 310 kr. (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20) verði varið þannig: til að kaupa jarðyrkjuverkfæri til útbytingar í Dyrhólahreppi 80 kr., handa 4 þjóð-jarðalandsetum til framhalds jarðabótum 80 kr., til verkfæra kaupa til útbytingar í Kleifahreppi 70 kr. og til þess að vinna að vatnsveiting á söndunum fyrir sunnan Siðuna 80 kr.

Sýslunefndarinnar í Austur-Skaptafellssýslu um, að af 170 kr. handa þessu sýslufjelagi (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20), verði 120 kr. veittar búnaðarfjelagi Örfæinga, en 50 kr. Jóni Jónssyni á Hólmi, til að endurbæta skemmdir á ábýlisjörð hans.

Sýslunefndarinnar í Dalasýslu um, að af 360 kr. handa sýslu þessari (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20), verði 100 kr. varið til að styrkja laxveiðafjelag Dalasýslu, en 260 kr. til launa handa jarðyrkju-manni, er ferðist um sýsluna.

Sýslunefndarinnar í Barðastrandarsýslu um, að af 380 kr. handa sýslu þessari (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20), verði 150 kr. brúkaðar til þess að kaupa jarðyrkjuverkfæri handa sýslunni og 230 kr. til launa handa búfræðing, er ferðist um sýsluna og leiðbeini mönnum í búnaðarefnum.

Sýslunefndarinnar í Ísafjarðarsýslu um, að af 560 kr. handa sýslunni (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20), verði 300 kr. varið til jarðyrkjuverkfæra kaupa handa hreppum sýslunnar, og eptirstöðvunum til launa handa ferðabúfræðingi.

Sýslunefndarinnar í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu um, að af 430 kr. handa þessu sýslufjelagi (sbr. Stjtið. þ. á. B. 20), verði 200 kr. varið handa búnaðarfjögum sýslunnar, en af-ganginum til launa handa 2 búfræðingum, er ferðist um sýsluna.

Sýslunefndarinnar í Mýrasýslu um, að af fje því, sem þessu sýslufjelagi er veitt með augl. landshöfðingja 12. marz þ. á. (Stjtið. B. 20), verði 50 kr. veittar búfræðing Ingólfi Sigurðssyni til verkfæra kaupa.

Sýslunefndarinnar í Gullbringu- og Kjósarsýslu um, að af 650 kr. handa þessu sýslufjelagi (Stjtið. þ. á. B. 20), verði 400 kr. varið til launa handa ferðabúfræðingi, en 250 kr. til að byrja að gjöra viðunanlegt þilskipalægi við Hafnarfjörð á þeim stað, er kunnugir menn álíta hentugast.

10. gr. C. 5. a.

Veittar 50 kr. upp í kostnað við vegarúðning á Raudamelsheiðarfjallvegi.

Veittar 100 kr. til að fullgjöra síðasta kaflann af fjallveginum yfir Grindaskörð, nefnil. frá Kóngsfelli og suður á „Hellur“.

10. gr. C. 5. b.

Veittar 350 kr. til endurbóta á aðalpóstveginum í Hraungerðishreppi í Árnessýslu.

16. gr. 14.

Bóksala Kr. Ó. Þorgrímssyni veittur 70 kr. styrkur til að gefa út dómasafn (landsyfírrjettar- og hæstarjettardóma) fyrir 1884.

17. gr.

Biskups-skrifara Jóhanni Þorsteinssyni veittur 400 kr. styrkur, til þess, með öðrum handrita-fróðum manni, að rannsaka skjalasafn biskupsdæmisins, semja skrá yfir það og greina úr skjöl þau og handrit, sem fara ættu til geymslu á landsbókasafnið.

Skýrsla

98

um aðalfund amtsráðsins í suðuramtinu 29. júní -- 3. júlí 1886.

(Framh.).

- ð. Við reikninginn yfir sýsluvegagjaldið ber að athuga, að reikningshaldari telur sýsluvegasjóðinn vera í skuld til sín og sýslusjóðsins um 634.23 kr., án þess að það verði sjeð af reikningnum, hversu mikið af þessari skuld tilheyrir hvorum þeirra, og ber því reikningshaldara eptirleidis að gæta þess, að hafa glögga sundurliðun á skuld þeirri, sem vegasjóðurinn kann að vera í við hann eða aðra, en ekki slengja slíkum upphæðum saman, eins og hjer er gjört.
- e. Reikning fyrir Borgarfjarðarsýslu fyrir árið 1884. Það hinn kosni endurskoðunarmaður í sýslunefndinni hefur skorazt undan að gegna því starfi, og reikningurinn þess vegna er óendurskoðaður, endursendist hann, til þess hann sje endurskoðaður og síðan sendur forseta amtsráðsins.

Reikningar frá Vestur-Skaptafells-, Vestmannaeyja-, Gullbringu og Kjósar- og Borgarfjarðar-sýslum fyrir árið 1885, voru ekki komnir til forseta og urðu því ekki úrskurðaðir.

7. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja 15. f. m., þar sem hann óskar álits amtsráðsins um brjef dags. 16. marz þ. á., frá sýslumanninum í Rangárvallasýslu, viðvíkjandi kostnaði til undirbúnings á endurskoðun jarðamatsins í nefndri sýslu, samkvæmt ráðgjafabryjfi 28. febr. 1882, að upphæð 30 kr., og jafnframt skýtur því til amtsráðsins, hvort það ekki vilji leyfa, að tjeður kostnaður megi færast til útgjalda í sýslusjóðsreikningnum. Amtsráðið samþykkti, að greindur kostnaður til bráðabyrgða mætti borgast úr sýslusjóði Rangárvallasýslu, en fól jafnframt forseta sínum að fara þess á leit við landshöfðingja, að þessi kostnaður og samskonar kostnaður fyrir Árnessýslu, að upphæð 62 kr. 25 a., yrði tekinn upp á fjáráukalög, er lögð yrðu fyrir alþingi 1887, það amtsráðið væri þeirrar skoðunar, að þessi kostnaður ætti að rjettu lagi að berast af landssjóði.
8. Forseti lagði fram brjef frá hreppsnefndinni í Ölveshreppi, dags. 29. maí þ. á., þar sem hún beiðist þess, að sæluhússverðinum á Kolviðarhóli, Jóni Jónssyni, verði veittar 100 kr. úr jafnaðarsjóði, og var það veitt.
9. Forseti lagði fram brjef frá oddvitanum í Árnessýslu, dags. 10. maí þ. á., þar sem þess er farið á leit, að amtsráðið sjái um, að vegfræðingur fáið til að skoða póstvegi sýslunnar, og að allt að 2000 kr. fáið veittar til að gjöra vagnvegi. Amtsráðið fól forseta að skrifa landshöfðingja um að vegfræðingur, ef annir hans leyfðu, skoðaði póstvegi sýslunnar, en hvað fjárveitingu til póstveganna snerti, þótti amtsráðinu það ofsnemma uppborið, meðan vegirnir væru ekki skoðaðir af vegfræðingnum.
10. Forseti lagði fram brjef frá sama s. d., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar fer fram á það, að amtsráðið vilji leggja meðmæli með því, að veittar verði 100 kr. úr landssjóði til endurbótar á Grindaskarðaveginum, og vill amtsráðið mæla með þeirri beiðni.
11. Forseti lagði fram brjef frá sama s. d., þar sem hann fer fram á, eptir beiðni sýslunefndarinnar, að amtsráðið vilji samþykkja, að lögferja sje tekin upp á Brúará á Bemóðsstöðum, og var það samþykkt.
12. Forseti lagði fram brjef frá sama, dags. 6. maí f. á., þar sem beiðst er, í umboði sýslunefndar, tilhlutunar amtsráðsins um, að „nýtt marka-system“ verði innleitt um land allt. En með því amtsráðinu virðist slík ráðstöfun, sem stungið er upp á,

23. dag septembermán. 1886.

98

- koma í bága við ákvæði Jónsbókar landsleigubálk 48, gat það ekki mælt fram með þessari markatilhögun.
13. Forseti lagði fram brjef frá sama, dags. 7. maí p. á., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar óskar, að jafnaðarsjóður suðuramtsins taki að sjer váttryggingu sæluhússins á Kolviðarhóli, og vill amtsráðið verða við þeim tilmælum.
 14. Forseti lagði fram brjef frá sama, dags. 8. maí p. á., þar sem hann eptir beiðni sýslunefndarinnar fer fram á, að amtsráðið vilji veita liðsinni sitt til, að 62,25 kr., sem er endurgjald á kostnaði við endurskoðun á jarðamati í Árnessýslu, fái borgaðar úr landssjóði, og er um þetta mál vísað til 7. greinar hér á undan.
 15. Forseti lagði fram brjef frá sama, dags. 8. maí p. á., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar biður um leyfi til, að mega taka lán handa vegasjóð Árnessýslu, að upphæð 3500 kr., til að fullgjöra hinn svo nefnda Melaveg. Amtsráðið veitti hið umbeðna leyfi.
 16. Forseti lagði fram brjef frá sama, dags. 8. maí p. á., þar sem hann biður amtsráðið að hlutast til um, að vegfræðingur sá, sem von er á til Íslands í sumar, fái st til þess að standa fyrir vegagjörð á póstveginum í Hraungerðis- og Ölves-hreppum, og að fjárveiting til þessa vegar fái úr landssjóði, að upphæð 1000 til 2000 kr. Um þetta mál vísast til 9. gr. hér á undan.
 17. Forseti lagði fram umkvörtun frá nokkrum búendum í Gaulverjabæjarhreppi, dags. 7. maí 1885, þar sem þeir kvarta yfir því, að sýslunefndin í Árnessýslu vilji ekki hafa afskipti af stíflum og framræzlu Hróarsholtslækjar. Hvað þetta mál snertir, vísast til tillaga amtsráðsins hvernig verja skuli þeim hluta fjárens til eflingar búnaði, er landshöfðingi úthlutar samkvæmt tillögum amtsráðsins, sbr. nr. 21 hér á eptir.
 18. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanninum í Árnessýslu, dags. 10. maí p. á., með hverju hann sendir reglugjörð sýslunefndar í tjeðri sýslu um notkun afrjetta o. s. frv., fyrir hreppana milli Þjórsár og Hvítár í Árnessýslu, og sömuleiðis fyrir hreppana fyrir vestan Hvítá og Ölvesá í sömu sýslu, og vísast því til töluliðs 4. littr. c. hér á undan.
 19. Forseti lagði fram kæru Einarssonar í Rofabæ í Leiðvallahreppi, dags. 30. okt. 1885, þar sem hann kærir yfir því, að honum, að hans álit, ranglega hafi verið vikið burt úr sýslunefndinni, og enn fremur brjef sýslumannsins í Skaptafells-sýslu, dags. 10. febr. p. á., áhrærandi þetta mál. Það ekki verður ljóslega sjð af skjölum málsins, að sýslunefndin hafi samkvæmt 31. gr. sveitarstjórnarlaganna fellt úrskurð í málinu, vísast því aptur til sýslunefndarinnar til löglegrar meðferðar.
 20. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanninum í Skaptafellsýslu, dags. 19. júní f. á., þar sem hann, samkvæmt ályktun sýslunefndarinnar í Austur-Skaptafellsýslu á fundi 15. maí s. á., fyrir nefndarinnar hönd fer þess á leit, að amtsráðið veiti samþykki sitt til, að greiddar verði úr sýslusjóði allt að 100 kr. upp í kostnað þann, er af því leiðir, að senda fulltrúa fyrir kjördæmið á Þingvallafund 1885. Með því amtsráðinu ekki er kunnugt um, að þesskonar gjald verði talið með þeim, sem heimild er fyrir í lögum eða tilskipunum, sjer það sjer ekki fært að veita hið umbeðna samþykki.
 21. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 12. marz p. á., þar sem hann skorar á amtsráðið, að koma fram með tillögur sínar um, hvernig verja skuli styrk þeim úr landsjóði, sem landshöfðinginn hefur til umráða, til eflingar búnaði.

Amtsráðið gjörir ráð fyrir, að upphæð sú, sem það á að gjöra uppástungur um, **98**
sje 3280 kr. Tillögur amtsráðsins voru þessar :

a. Búnaðarfelagi suðuramtsins sjeu veittar	1000 kr.
b. Til þess að búa til varnargarð gegn sjávarágangi fyrir Háeyrarlandi, þó með því skilyrði, að búfræðingur standi fyrir verkinu, og að út- borgun eigi sjer fyrst stað, þegar verkið hefir verið unnið og tekið út af dómkvöddum mönnum	1000 —
c. Til búfræðingshalds í Rangárvallasýslu	800 —
d. — búnaðarfélags Grímsnesshrepps	200 —
e. — búnaðarfélags Hrunamannahrepps	50 —
f. — sjera Þorkells á Reynivöllum	100 —
g. Handa búfræðing til að standa fyrir stíflu og framræzlu á Hróars- holtslæk	130 —
	3280 —

22. Forseti lagði fram brjef frá forstöðunefnd kvennaskólans í Reykjavík, dags. 1. júní
þ. á., og reikning yfir tekjur og útgjöld skólans frá 1. sept. 1884 til 31. ág. 1885,
og fól amtsráðið forseta sínum að bera þennan reikning saman við reikning næsta
árs á undan, sömuleiðis lagði hann fram beiðni forstöðunefndarinnar, dags. 1. júní
þ. á., um að skólanum sje veittur 200 kr. styrkur úr jafnaðarsjóði suðuramtsins
fyrir árið 1886, og samþykkti amtsráðið beiðnina.

23. Þar næst var rædd og samþykkt áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins fyrir
árið 1887:

Tekjur :

1. Eptirstöðvar	1800.00 kr.
2. Niðurjöfnun	730.00 —
	2530.00 —

Gjöld :

1. Til bóluþetningar og annara heilbrigðisráðstafana	300.00 —
2. — ferðakostnaðar	200.00 —
3. — kennslu heyrnar- og málleysingja	200.00 —
4. — sáttamálefna	30.00 —
5. — kostnaðar við amtsráðið	100.00 —
6. Ýmisleg útgjöld	700.00 —
7. Eptirstöðvar	1000.00 —
	2530.00 —

Síðan var fundarbókin lesin upp og fundi slitið 3. júlí 1886.

E. Th. Jónassen.

Skýrsla

99

um fund amtsráðsins í norður- og austuramtinu, 18. og 19. júní 1886.

Ár 1886, 18. dag júnímánaðar var fundur amtsráðsins í norður- og austurum-
dæminu, settur af forseta amtsráðsins, amtmanni Júlíus Havsteen, með amtsráðsmönn-
unum, Einari umboðsmanni Ásmundssyni í Nesi og Benidikt umboðsmanni Blöndal í
Hvammi.

Mál þau er komu til umræðu á fundinum, voru þessi:

1. Forseti skýrði frá, að hann hefði upp á væntanlegt samþykki amtsráðsins fallizt á,